

Jaarverslag 2017
Stichting Weeshuis der Doopsgezinden

Voorwoord

In dit vierde openbare jaarverslag van het Weeshuis der Doopsgezinden is er zowel op inhoudelijk, bestuurlijk als op praktisch vlak veel te vertellen. Wij beogen met dit verslag op zo transparant mogelijke wijze informatie te verstrekken aan al onze relaties en belangstellenden over de ontwikkelingen binnen de stichting in 2017. Ik schets u alvast kort wat er allemaal is gebeurd op de genoemde drie terreinen. Verderop in het verslag kunt u er meer over lezen.

Inhoudelijk was het een interessant jaar omdat enkele van de meerjarige samenwerkingen die het Weeshuis op haar eigen initiatief is aangegaan, zich verder konden ontwikkelen. Ook kreeg onze langdurige samenwerking met het UAF in 2017 een nieuw vervolg en werd een start gemaakt met een nadere samenwerking met Gevangenzorg Nederland. Het was voor ons onverminderd van waarde om op deze meer intensieve wijze betrokken te zijn bij een aantal mooie projecten in binnen- en buitenland.

Het jaar werd gekenmerkt door belangrijke bestuurlijke veranderingen:

- De Raad van Toezicht, die in 2016 in werking trad, kreeg verder vorm en het Weeshuis was verheugd dat mr. B.B. Schneiders bereid was om de voorzitter daarvan te worden. Deze ontwikkelingen worden nader toegelicht in paragraaf 2.2
- Het bestuur kende enkele wijzigingen: een aftredend bestuurslid ging over naar de Raad van Toezicht en een nieuw bestuurslid trad begin 2017 aan.

Praktisch waren er ook enkele veranderingen. Begin 2017 namen wij nieuwe aanvraagsoftware in gebruik, die zowel het werkproces op ons bureau, als het aanvraagproces voor de aanvrager gemakkelijker en efficiënter maakt. Daarnaast ging in de zomer van 2017 de nieuwe website van de stichting in de lucht. Er is op de site zowel aandacht voor onze geschiedenis en organisatie, als voor de uitleg en facilitering van het aanvraagproces.

Elk jaar opnieuw probeert het Weeshuis zo goed mogelijk invulling te geven aan haar statutaire doelstelling. Dat betekent dat wij - met oog voor onze geschiedenis die teruggaat tot 1634 - trachten een vertaling naar de actuele tijd te maken. Het gaat daarbij telkens opnieuw om de belangrijke vraag of projecten en initiatieven concreet verbetering kunnen aanbrengen in de situaties van jeugdigen die het moeilijk hebben. Ik hoop dat u na lezing van dit jaarverslag een goede indruk hebt van hoe wij in 2017 invulling aan onze doelen hebben gegeven.

namens het bestuur,

Hendrik Blanksma,
voorzitter

27 juni 2018

1 Inhoudelijke ontwikkelingen in 2017

Alvorens nader verslag te doen van de inhoudelijke ontwikkelingen in het afgelopen jaar wordt hier eerst kort nog ingegaan op onze geschiedenis, die immers ten grondslag ligt aan de keuzes die vandaag de dag worden gemaakt.

1.1 De historie van het fonds

Het Weeshuis der Doopsgezinden is een vermogensfonds: een organisatie met een eigen vermogen dat door de oprichters van het oorspronkelijke weeshuis in 1634 is gestart. In die tijd besloot het Haarlems echtpaar Nicolaes Billaerts en Tanneken van Pilcken een kinderkuis te stichten voor doopsgezinde wezen. In de eeuwen daarna fungeerde het huis als een thuis voor vele kinderen, tot het in 1962 werd gesloten omdat met de ontwikkeling van de sociale voorzieningen van overheidswege, de kerkelijke zorg voor wezen niet langer nodig was. Na de sluiting van het daadwerkelijke weeshuis, bleef het door de opeenvolgende besturen opgebouwde vermogen bestaan. De regenten van het weeshuis besloten om dit blijvend in te zetten voor jeugdigen en jongeren op een wijze die zo goed mogelijk past bij de geschiedenis van de organisatie. De opbrengsten van het vermogen worden daarom besteed aan projecten en initiatieven ten behoeve van jeugd en jongeren in achterstand-situaties.

In 1978 verkreeg het Weeshuis der Doopsgezinden de bestuurlijke rechtsvorm van een stichting en werden de statuten vastgesteld. Met ingang van 1 januari 2008 (de ingangsdatum van de ANBI-regeling) is de stichting door de belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling: ANBI. Organisaties met deze status dragen in hun doelstelling en activiteiten bij aan het algemeen nut. ANBI's voldoen aan criteria die door de belastingdienst zijn opgesteld (bijvoorbeeld: de organisatie zet zich voor minstens 90% in voor het

algemeen belang, heeft geen winstoogmerk, de beloning voor bestuurders is beperkt). De stichting is lid van de FIN: Fondsen in Nederland: de belangenvereniging van filantropische fondsen. Daarnaast werkt het Weeshuis op regelmatige basis samen met andere vermogensfondsen in kennisuitwisseling en gezamenlijke betrokkenheid bij projecten.

1.2 Over de doelstelling en doelgroep

De statutaire doelstelling van Stichting het Weeshuis der Doopsgezinden luidt: *Het zonder winstoogmerk stimuleren van jeugd- en jongerenwerk in de regio Kennemerland, elders in Nederland en daarbuiten, waarbij het gaat om activiteiten op uiteenlopende gebieden ten behoeve van jeugd en jongeren in achterstand-situaties.*

De stichting draagt bij aan projecten binnen Nederland (circa 2/3 van het jaarlijks donatiebudget) en buiten Nederland (circa 1/3 van het donatiebudget). Bijdragen worden verstrekt aan vele soorten projecten, waarbij een voorname vraag altijd is in hoeverre er sprake is van een achterstandsituatie.

1.3 Giftenbeleid en evaluatie van het afgelopen boekjaar

Het Weeshuis ontwikkelde de afgelopen jaren voortdurend beleid op de deelonderwerpen waarop de stichting actief is. In 2017 werd het gehele giftenbeleid van het Weeshuis vastgelegd. Belangrijke elementen daarin zijn de verdeling van de middelen over de verschillende beleidsterreinen, de verdeling naar binnenland / buitenland en de ontwikkeling richting het aangaan van strategi-

sche samenwerkingen. Terugkijkend naar 2017 is het jaar conform de planning en het beleid verlopen. In de volgende paragraaf vindt u meer informatie over de ontwikkelingen die zich voordeden.

1.4 Beleidsontwikkelingen 2017 en korte vooruitblik naar 2018

- *Lidmaatschap FIN (belangenvereniging filantropische fondsen) en toetsing normen goed bestuur*

Het Weeshuis is lid van de FIN. Op de ledenvergaderingen en de themabijeenkomsten is het plezierig en nuttig om andere fondsen te ontmoeten en op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in de sector. In 2017 (en daarvoor) werd onder meer gesproken over de inrichting van het toezichtstelsel. Het Weeshuis staat achter deze ontwikkeling en zal zich begin 2018 aanmelden voor de pilotfase van de toetsing normen goed bestuur die dan van start gaat.

- *Buitenland*
Sinds 2015 werkt het Weeshuis ten aanzien van haar bestedingen ten behoeve van het buitenland met enkele partijen in een strategisch partnerschap. Dit zijn meerjarige projecten met partners die door het Weeshuis zelf zijn benaderd en waarbij meerdere voordelen worden ervaren. Het bestuur van de stichting krijgt op deze wijze meer inzicht in en kennis over een specifiek onderwerp/gebied en krijgt zo ook zicht op de langere termijn resultaten van haar bestedingen. Voor de partnerorganisatie is een meerjarige betrokkenheid zowel inhoudelijk als financieel stimulerend en kan een kritische inhoudelijke betrokkenheid vanuit een financier een meerwaarde

hebben. Het Weeshuis werkt op deze wijze samen met SOS Kinderdorpen voor hun kinderdorp in Tsjaad en met VSO Nederland ten behoeve van een onderwijsproject in Ethiopië. Deze projecten liepen in 2017 volop door. Naast deze grotere meerjarige projecten, zal een deel van het buitenlandbudget altijd beschikbaar blijven voor incidentele aanvragen en initiatieven in een losser verband. Dit omdat wij nieuwe of kleinschalige projecten die zich richten op onze thema's ook een kans willen bieden.

- *Binnenland*
Binnen Nederland werkt het Weeshuis op een vergelijkbare wijze: een deel van het budget wordt besteed binnen strategische samenwerkingen die op initiatief van het Weeshuis zelf worden aangegaan. Een ander deel is beschikbaar voor aanvragen die wij ontvangen in een losser verband. Leidend blijft altijd de vraag in hoeverre er sprake is van een achterstands situatie in de projectopzet waarvoor wordt aangevraagd.
Een strategische partner waar het Weeshuis de afgelopen jaren mee heeft samengewerkt, is het UAF: stichting voor vluchtelingstudenten. Het MBO-fonds binnen deze organisatie heeft de afgelopen jaren vorm gekregen, mede met steun van het Weeshuis. De succesvolle meerjarige pilotfase van dit project is in 2016 tot een afronding gekomen en heeft in 2017 een vervolg gekregen in de MBO Helpdesk. Het Weeshuis heeft zich opnieuw aan deze doelgroep verbonden en steunt de helpdesk de komende jaren.
Daarnaast is in 2017 voor het eerst

een grote samenwerking aangegaan met Gevangenzorg Nederland. Het Weeshuis koos ervoor om de SOS cursussen voor de jongvolwassen doelgroep te steunen. Onder 'voorbeeldprojecten' vindt u meer informatie over dit bijzondere project. Deze samenwerking zal zich naar verwachting in 2018 verder ontwikkelen.

- *Noodhulp naar aanleiding van crisis-situaties*

Het Weeshuis beschouwt zichzelf in eerste instantie niet als een noodhulpfonds, maar toch wordt er jaarlijks door enkele partijen voor noodhulp bij ons aangeklopt of doneren wij op eigen initiatief aan partijen die in een specifiek getroffen gebied goed bekend zijn. In 2017 droegen wij onder andere bij aan noodhulp na de overstromingen in Bangladesh. Wij steunden in september een partij die uitgebreid bekend is in de afgelegen gebieden voor de snelle herbouw en openstelling van de getroffen scholen. Ook steunden wij in oktober een organisatie voor de opvang van Rohingya kinderen die Myanmar ontvluchtten en de grens met Bangladesh overstaken. Het Weeshuis zoekt voor noodhulp altijd naar partijen met het juiste netwerk en de expertise om het verschil te kunnen maken. De inzet op noodhulp is van tevoren niet te voorzien en te plannen. In 2018 zal opnieuw worden bezien welke hulp op dat vlak eventueel nodig is.

- *Coördinator vluchtelingen in Haarlem*

Sinds de komst van de grote stroom vluchtelingen (waaronder kinderen) naar Nederland in 2015, zijn er overal

vele initiatieven ontstaan om hen te ondersteunen en begeleiden in hun nieuwe situatie. Zo ook in Haarlem. Omdat er zoveel tegelijk gebeurde, ontstond in 2016 in de kring van kerken en vrijwilligers de behoefte een coördinator aan te stellen die het geheel kon overzien, alles in goede banen kon leiden en de juiste verbindingen kon leggen. In eerste instantie werd deze tijdelijke functie als pilot opgezet en organisatorisch ondergebracht bij Stem in de Stad. Het Weeshuis heeft, samen met enkele andere fondsen, de functie financieel mogelijk gemaakt vanaf de start in 2016. In 2017 is opnieuw een bijdrage verleend om de functie voort te kunnen zetten. Naar verwachting zal de functie in elk geval tot augustus 2018 blijven bestaan.

- *Samenwerking*

Het Weeshuis zoekt regelmatig de samenwerking op met andere partijen omdat kennisdeling en samen optrekken op thema's die belangrijk voor ons zijn vaak tot meer efficiëntie of een beter bereik leiden. In 2017 werd bijvoorbeeld met andere vermogensfondsen samengewerkt in diverse fondsen- overleggen, vergaderingen (o.a. van de FIN: de vereniging van Fondsen in Nederland) en themabijeenkomsten (bijvoorbeeld over educatieprojecten in het buitenland) en nam het Weeshuis op uitnodiging ook deel aan het programma jeugd van Stichting Het R.C. Maagdenhuis. Het is plezierig en nuttig om op deze manier kennis en ervaring met elkaar te delen. Het is de intentie om deze vormen van samenwerking te behouden en waar mogelijk verder uit te bouwen.

2 Bestuurlijke en praktische ontwikkelingen in 2017

2.1 Samenstelling bestuur, aantal vergaderingen en nevenfuncties

De bestuurssamenstelling was in 2017 als volgt:

- H.J. Blanksma, voorzitter
- P.N. van Sprang, secretaris
- E.H. Huisman, penningmeester
- Mw L.C.M. Blomjous-Maillette de Buy Wenniger, lid (tot 03-05-2017)*
- Mw S.J. Lantinga, lid
- L. Koopmans, lid (vanaf 18-01-2017)

* Mevrouw Blomjous-Maillette de Buy Wenniger nam in de bestuursvergadering van 3 mei afscheid als bestuurslid en werd vanaf dat moment lid van de Raad van Toezicht van het Weeshuis der Doopsgezinden. Zie ook 2.2: Raad van Toezicht.

In 2017 heeft het Weeshuis der Doopsgezinden 7 bestuursvergaderingen gehouden. Een lijst van nevenfuncties van de bestuursleden wordt jaarlijks geactualiseerd en ter beschikking gesteld aan de bestuursleden om onderling te toetsen of er geen sprake is van ongewenste belangenverstrengeling.

2.2 De Raad van Toezicht

In 2016 nam mevrouw Reinders Folmer-Hamelink afscheid van het bestuur en werd zij het eerste lid van de Raad van Toezicht. Mevrouw Blomjous-Maillette de Buy Wenniger kwam daar in 2017 als tweede lid bij. Met ingang van 1 oktober trad de heer mr. B.B. Schneiders aan als voorzitter van de Raad van Toezicht, waarna in november 2017 de eerste vergadering plaats vond.

De Raad van Toezicht adviseert het bestuur over het te voeren beleid en moet toestemming geven voordat het bestuur bepaalde besluiten kan nemen, namelijk de goedkeuring van de financiële jaarrekening, de benoeming van een bestuurslid of een wijziging van de statuten. Daarmee wordt de bestuurlijke soliditeit op lange termijn zekerder gesteld.

2.3 Ontwikkelingen met betrekking tot de samenstelling van de staf en huisvesting

De samenstelling van de staf van het Weeshuis der Doopsgezinden is in het jaar 2017 ongewijzigd geweest:

- Mw J.C.M. Le Fèvre-Opdam: uitvoerende taken

- Mw J.E. Schouten: adviestaken

De staf was het gehele jaar gehuisvest in de kantoorlocatie Office Hotel aan de Fonteinlaan in Haarlem.

De bestuursvergaderingen vonden in de meeste gevallen plaats in de Theekoepel van het Weeshuis te Haarlem. De bestuursleden verrichten hun verdere bestuurstaken niet vanuit een vaste locatie, zij werkten veelal vanuit de eigen woning of kantoor.

2.4 Onkostenvergoedingsbeleid bestuur en Raad van Toezicht en beloningsbeleid staf

Het Weeshuis heeft in 2017 een reglement onkostenvergoeding voor bestuursleden vastgesteld. Er is sprake van een kleine forfaitaire vergoeding voor reguliere kosten zoals vervoer en printen. Het beloningsbeleid voor medewerkers wordt overeenkomstig opleiding en ervaring passend ingeschaald conform de cao 'sociaal werk'.

2.5 Communicatie: huisstijl, website en software

Zoals in het vorige jaarverslag gemeld, heeft het Weeshuis een nieuwe huisstijl laten ontwikkelen. Deze vormde de basis voor de nieuwe website die medio 2017 werd gelanceerd. Naast het bieden van informatie over bijvoorbeeld aanvragen en de geschiedenis van het Weeshuis, dient de site als manier om verantwoording af te leggen over de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen binnen onze organisatie. Daarnaast is in januari

2017 de nieuwe aanvraagsoftware in gebruik genomen. Het betreft een systeem waarbij aanvragers een eigen account aanmaken waarmee zij hun aanvragen overzichtelijk kunnen bijhouden en makkelijk kunnen zien waarover bijvoorbeeld nog een rapportage moet worden ingediend. Ook op het bureau vergemakkelijkt de nieuwe software het werkproces. Het bestuur ontvangt sinds de invoering van het nieuwe systeem geen schriftelijke stukken meer, maar werkt volledig digitaal.

3 Financieel jaarverslag: verkorte staat van baten en lasten

Over het jaar 2017 is een financiële jaarrekening opgesteld en beoordeeld door RSM Niehe Lancée Kooij Accountants te Haarlem. In dit openbaar jaarverslag is een verkorte staat van baten en lasten opgenomen.

In 2017 bedroeg het totaal van de baten **€1.698.845**.

Het totaalbedrag van de lasten was **€2.422.392**.

De lasten zijn onder te verdelen in giften (**€2.069.989**), personele kosten (**€110.715**), lasten exploitatie huizen (**€51.662**), lasten exploitatie landerijen (**€95.382**) en algemene kosten (**€94.644**).

Het tekort werd ten laste gebracht van de gemaakte reserve voor projecten. Hiermee wordt invulling gegeven aan de afspraak met de Belastingdienst dat extra uitgaven ten laste van deze specifieke

reservering worden gebracht. Dit is ook terug te zien in de jaarrekening.

Het totaalbedrag dat in 2017 is uitgegeven aan giften is **€2.069.989**.

In onderstaande tabellen worden deze naar beleidsterreinen binnen-/buitenland uitgesplitst.

In 2017 werden in totaal 118 aanvragen afgewezen.

Kijkende naar de afgelopen vijf jaar, dan was er in 2017 voor het eerst sprake van een dalend aantal aanvragen (van 394 naar 353). Een duidelijke reden is niet aanwijsbaar. Het percentage gehonoreerde aanvragen nam de laatste jaren ook geleidelijk af, maar liet in 2017 een lichte toename zien. Het totaalbedrag dat aan giften wordt besteed is de afgelopen jaren steeds toegenomen, zo ook in 2017.

BELEIDSTERREIN	AANTAL TOEKENNINGEN	TOEGEKEND BEDRAG	PERCENTAGE VAN TOTALE BESTEDING
Doopsgezind	6	€ 178.896	9 %
Gevangenenzorg	4	€ 115.153	6 %
Gezondheidszorg	40	€ 298.138	14 %
Kinderrechten	4	€ 70.025	3 %
Noodhulp	3	€ 60.000	3 %
Onderwijs	58	€ 572.554	28 %
Pleegzorg	6	€ 46.500	2 %
Vluchtelingen	9	€ 92.525	4 %
Voorzieningen	96	€ 517.737	25 %
Weezorg	9	€ 118.461	6 %
TOTAAL	235	€2.069.989	100 %

Tabel 1: toekenningen per beleidsterrein

	AANTAL TOEKENNINGEN	TOEGEKEND BEDRAG	PERCENTAGE TOEKENNING VAN TOTALE BESTEDING
Binnen Nederland	164	€ 1.319.132	64 %
Buiten Nederland	71	€ 750.857	36 %
TOTAAL	235	€2.069.989	100 %

Tabel 2: toekenningen naar binnen-/buitenland

4 Voorbeeldprojecten 2017

Wij kiezen ervoor om een gevarieerde keuze aan projecten (in doelgroep, plaats, duur etc.) te laten zien in dit jaarverslag, zodat de lezer een indruk kan krijgen van ons werk. Het gaat om projecten die door het Weeshuis financieel zijn gesteund en die in 2017 zijn opgestart, uitgevoerd of afgerond.

4.1 Kinderpostzegels bijdrage verbouwingen pleeggezinnen

Stichting Kinderpostzegels heeft binnen haar programma pleegzorg de mogelijkheid gecreëerd om pleeggezinnen financieel te ondersteunen bij een verbouwing waarmee een extra pleegzorgplek kan worden gerealiseerd. Het aantal plaatsen voor pleegkinderen is niet voldoende, maar ook niet alle pleegouders hebben geschikte ruimte in huis om meerdere kinderen op te vangen. Terwijl ze dat soms wel willen en we weten dat het voor kinderen heel fijn is als ze met hun broertje of zusje

geplaatst kunnen worden. Met een paar kleine aanpassingen (een dakkapel, een wandje) is de opvang van een tweede kind vaak mogelijk, of kan een crisisplek een permanente plek worden. De regeling pleegzorgverbouwing biedt pleeggezinnen de mogelijkheid een bijdrage aan te vragen voor een dergelijke aanpassing. Het Weeshuis der Doopsgezinden is in 2017 gestart met bijdragen aan deze "pot" en is blij dat Stichting Kinderpostzegels de volledige behandeling van dergelijke aanvragen verricht.

*CASUS: VIER KINDEREN UIT ÉÉN GEZIN
De pleegzorgorganisatie kwam met het verzoek om vier kinderen (waarvan het vierde nog geboren moest worden) uit één gezin op te vangen, naast het andere pleegkind dat al langer in huis woonde en autistisch is. De jongste van de vier is inmiddels ernstig ziek geworden en heeft daarom een eigen kamer nodig. Ook het autistische kind heeft een eigen kamer nodig. Om al deze kinderen een eigen slaapplek te kunnen geven wordt er subsidie aangevraagd om de noodzakelijke aanbouw te kunnen financieren. Het merendeel betalen de pleegouders zelf.*

4.2 Gevangenzorg Nederland SOS cursus (Spreken over slachtoffers, schuld en samenleving)

40% van de gevangenispopulatie is jongvolwassene. Gevangenzorg Nederland zet zich in om hen en hun achterblijvende familieleden te begeleiden tijdens en na detentie. Getrainde vrijwilligers gaan regelmatig op bezoek in de gevangenis of bij de familieleden thuis. Er is aandacht voor het verhaal van de jongere en zijn specifieke uitdagingen en behoeften. Ook biedt Gevangenzorg de SOS Cursus aan

voor gevangenen, waarin er gesproken wordt over de verregaande gevolgen van criminaliteit. Deelnemers worden hierin gemotiveerd verantwoordelijkheid te nemen en in actie te komen om waar mogelijk schade te herstellen. Het Weeshuis der Doopsgezinden steunde in 2017 de organisatie Gevangenzorg Nederland in het algemeen en kende daarnaast een bijdrage toe voor de SOS Cursus voor de jongvolwassen doelgroep.

RAPTEKST VAN JONGE GEVANGENE AAN HET EINDE VAN DE SOS CURSUS

Herstel, dat is niet makkelijk, want waar moet je beginnen?

Waarvoor is het eigenlijk, wat valt ermee te winnen?

Dat was eerst de grote vraag, maar SOS vertelt ons graag

Herstellen doe je voor elkaar, zo kun je verder met je leven

Haat dat moet de wereld uit, het liefst niet voor heel even

Schuldgevoel ook net zo goed,

Je bent niet altijd wat je doet

Dus zet nu je trots opzij, wees niet bang

Jij kunt het ook, wees vrij

PERSONEELSLID PENITENTIAIRE INRICHTING NA AFLOOP VAN DE SOS CURSUS

De cursus heeft bij de jongens wel het een en ander losgemaakt. Je merkt dat ze best een goede band hebben opgebouwd. De afsluiting heb ik als speciaal ervaren. Ik had dit nog nooit meegemaakt. Ik vond zelf dat het "gevangenisgevoel" even weg was.

Sfeerimpressie van een sessie SOS Individueel (de personen op de foto zijn modellen i.v.m. privacy)

4.3 UAF Fonds voor Vluchtelingstudenten: MBO Helpdesk

Vluchtelingen in Nederland willen graag hun steentje bijdragen aan onze samenleving en hun eigen brood verdienen. Dat is niet altijd makkelijk. Je moet de taal goed spreken en je hebt vaak een Nederlands diploma nodig om aan de slag te komen. Het UAF biedt vluchtelingen begeleiding en financiële ondersteuning bij studie en het vinden van een passende baan. Met een bijdrage van het Weeshuis der Doopsgezinden voor de MBO Helpdesk krijgen gevluchte jongeren die een mbo opleiding willen doen passend studieadvies en helpt het UAF in nauwe samenwerking met de Regionale Opleidingscentra (ROC's) om hen succesvol in te laten stromen bij een mbo opleiding van hun keuze. Ook helpt het UAF vluchtelingen bij het vinden van een werkplek voor een BBL opleiding (Beroeps Begeleidende Leerweg) waarbij je meestal één dag in de week naar school gaat en daarnaast 4 dagen in de week werkt bij een bedrijf.

Sedr Fatom (24 jaar, afkomstig uit Syrië) is één van de deelnemers aan een nieuw

leerwerktraject voor het mbo dat het UAF heeft opgezet samen met energiebedrijf Alliander en opleidingsinstituut Temporary. Sedr kan op deze manier door in de elektrotechniek, een vak waar hij in Syrië al ervaring in op deed. Als enige van zijn familie volgde Sedr in Syrië een elektroopleiding. Zijn keus voor de elektrotechniek was gedurfd; zijn twee oudere broers zijn net als zijn vader kledingmaker. *'Maar ik wilde dat niet. Het leek me saai. Ik wil niet op een kantoor werken, ik wil bewegen en veel met mensen kunnen praten. Leren en werken: dat was precies wat ik wilde, en meer dan ik me kon voorstellen.'* Het bleek een goede keus: hij slaagde voor zijn opleiding en kan nu enkele jaren ervaring opdoen bij een klein elektriciteitsbedrijf. Hij maakt nu lange dagen, maar hard werken vindt hij niet erg: *'Ik weet waar ik het voor doe.'* Hij is blij dat hij binnenkort geen uitkering meer nodig heeft: *'Dat Nederlanders voor mij moeten betalen, vind ik heel erg.'* Het UAF is hij dankbaar: *'Zij hebben mij een goede kans gegeven hier in Nederland.'*

Sedr Fatom (foto: Suzanne Blanchard)

4.4 Stem in de Stad Moneyfit (schuldhulp/omgaan met geld jongeren) regio Haarlem

Het diaconaal centrum Stem in de Stad te Haarlem heeft een breed aanbod voor verschillende doelgroepen. Eén van de projecten waaraan het Weeshuis in 2017 bijdroeg, was Moneyfit. Vanuit dit project worden schuldhulpmaatjes ingezet om jongeren tussen de 16 en 26 jaar met geldvragen en geldzorgen te vinden, bereiken en helpen. Dit gebeurt digitaal (via de website) en door de inzet van deskundige vrijwilligers en professionals.

De online aanpak gebeurt via het landelijke jongerenportal www.moneyfit.nl en via lokale websites met gerichte campagnes op gedrag in de leefgebieden: werken, studeren, wonen, geld besparen, gezondheid en vrije tijd. Er zijn onder

Team MoneyFit tijdens EO Jongerendag 2017.

meer tips, tools, doorverwijzingen naar organisaties en ervaringsverhalen te vinden. Instrumenten daarvoor zijn o.a.: de website, facebook, WhatsApp. Via de website kunnen jongeren zich aanmelden bij het lokale MoneyFit programma.

De offline aanpak is gericht op persoonlijke ondersteuning via MoneyFitmaatjes [vrijwilligers] en inloopsprekuren bij bijv. de bibliotheek. In Haarlem wordt ook een Moneyfit smartphone workshop gegeven. Jongeren maken filmpjes voor elkaar en verdiepen zich in een thema. De aanpak is gericht op het leren omgaan met geld, de financiën op orde brengen en het oplossen van schulden.

EEN VERHAAL UIT DE PRAKTIJK

Een jaar geleden klopte Erik uit Haarlem aan bij MoneyFit met een stapel ongeopende enveloppen. “Ik wilde ze niet openmaken, omdat ik wist dat het alleen maar nog meer schulden zou betekenen”, vertelt hij. Erik zat zwaar in de problemen. Samen met een jongerenmaatje van SchuldHulpMaatje kreeg hij in relatief korte tijd zijn financiële zaken en zijn leven weer op orde. Erik, die uit privacyoverwegingen niet met zijn echte naam wil worden genoemd in dit verhaal, is een jonge twintiger. Intelligent, zelfverzekerd, maar wel iemand die al vanaf zijn zestiende kampt met ernstige financiële- en gezondheidsproblemen. Het VWO maakte hij niet af. Hij begon te blowen en zijn gezondheid verslechterde door de stress. Hij kreeg bètablokkers en antidepressiva; bezocht dokters, hulpverleners en psychologen – waardoor zijn ziektekosten flink opliepen. “Het eigen risico van de verzekering is bijna een maandsalaris”, aldus Erik. “Hoe moest ik dat betalen?” Boetes, onbetaalde telefoonrekeningen, uitgaan, huur en bekeuringen – de schulden liepen uit de hand. “Ik kan gewoon niet met geld omgaan”, bekent Erik. “En ik heb geen rijke ouders die mijn studiekosten, mijn verzekering of mijn huur voor mij betalen.”

Erik meldde zich vrijwillig bij MoneyFit. “Ik kon het me niet langer permitteren om zo te leven.” Van het Maatje leerde Erik hoe hij zijn geld moet beheren. Hij maakte afspraken met de schuldeisers. Inmiddels is Erik bijna schuldenvrij. Hij ontvangt een Wajong-uitkering en werkt ‘wit’ in de horeca. “Ik heb nog een maand huurachterstand, maar dat kan ik binnenkort van mijn vakantiegeld betalen.” Hij is opgelucht en heel blij met de hulp die hij kreeg van zijn Maatje. Het gaat nu goed met Erik. Hij gaat binnenkort beginnen met een studie. Eén ding heeft hij geleerd: ‘dit nooit meer’. Daarom wil hij zijn verhaal vertellen. Zodat jongeren, maar ook huisartsen, psychologen en andere hulpverleners, weten dat SchuldHulpMaatje de zaken goed aanpakt en jongeren uit het financiële moeras kan helpen als ze daarin beland zijn.

4.5 Friendship Bangladesh leraren opleiden voor afgelegen gebieden

Friendship NGO is werkzaam in de meest afgelegen en kansarme gebieden van Bangladesh. Friendship heeft een geïntegreerde ontwikkelingsaanpak en stelt zich ten doel armoede te verminderen door in nauwe samenwerking met lokale gemeenschappen gezondheidszorg en onderwijs toegankelijk te maken op die plekken waar noch de overheid noch andere (inter)nationale NGO's komen. Het onderwijs systeem is 13 jaar geleden vanuit niets opgebouwd met simpele effectieve methoden. Het Weeshuis heeft in die tijd reeds geholpen met de bouw van 1 school. Het Friendship basisonderwijs is enorm gegroeid en heeft inmiddels 78 scholen met 175 klassen en in totaal 4800 scholieren, waarin 195 leerkrachten werkzaam zijn. De sleutel tot dit succes ligt in de wortels die de scholen in de lokale gemeenschappen hebben. Voordat een school wordt opgericht door Friendship, brengt de lokale gemeenschap zelf een hoop in: de leraar is afkomstig van het eiland zelf, het land wordt gegeven aan Friendship en de landeigenaar, leraar, ouders maken deel uit van een School Management Committee.

Friendship heeft een bewuste strategie dat zij leraren (m/v) aanneemt die onderdeel zijn van de lokale gemeenschappen zelf en die geen hoog opleidingsniveau hebben, vaak zelfs geen middelbare school. Dit is de enige manier om te garanderen dat er ook dagelijks les gegeven wordt, omdat als er leerkrachten van buiten het gebied worden gerekruteerd dit tot een zeer hoge graad van absentieïsme leidt. Bovendien hebben de leraren van de Friendship scholen in de afgelopen 12 jaar enige faam opgebouwd aangezien alle leerlingen ieder jaar weer met zeer goede resultaten (boven het landelijk gemiddelde) slagen voor het landelijke nationale examen aan het einde van jaar 5 van de basisschool. Het Weeshuis steunde in 2017 de trainingen van de leraren. Zij worden 10 keer per jaar getraind in het curriculum alsook in pedagogische vaardigheden. Deze training is cruciaal voor het slagen van het programma, en daarmee ook de slagingskans van de scholieren. (meer info op: www.friendship.ngo)

MOULANA RAFIQUUL ISLAM – WERKZAAM
OP DE FRIENDSHIP BASISCHOOL
CHOUMOHAN IN GAIBANDHA

Ik ben als leraar sterk veranderd sinds in gestart ben met lesgeven in 2006. Na het volgen van de trainingen ben ik nu in staat om meer ondersteunend te zijn in de individuele behoeften van het kind. Ik kan meer effectief met mijn leerlingen communiceren. Ik ben ervan overtuigd dat mijn steun ze helpt om te leren en succesvol te zijn.

4.6 Institute on Statelessness and Inclusion: educatief instrument staatloosheid

We nemen het bezit van een nationaliteit vaak voor lief en staan daarom weinig stil bij de vraag hoe het leven eruit zou zien als we geen land hadden waar we als onderdaan erkend worden. Maar wereldwijd leven miljoenen mensen zonder nationaliteit en elke tien minuten wordt een kind staatloos geboren. Stichting Institute on Statelessness and Inclusion (ISI) zet zich in voor het recht van iedereen op een nationaliteit, op een thuisland. In het project “Het Meisje dat haar Land Verloor” heeft ISI een leesboek voor kinderen ontwikkeld over het belang van nationaliteit en het fenomeen

van kinderstaatloosheid. Samen met de staatloze Neha uit Nepal, reis je in het boek de wereld rond om kennis te maken met staatloze kinderen uit diverse landen en leer je hoe kinderen een nationaliteit verkrijgen en waarom het nog te vaak mis gaat. Aan het boek worden verschillende leer- en les-middelen gekoppeld zodat het als educatief instrument kan worden ingezet – voor kinderen met- en zonder nationaliteit. Online is deze informatie te vinden via KIDS.WORLDSSTATELESS.ORG. Het Weeshuis droeg bij aan de ontwikkeling van dit instrument.

KERRY NEAL, KINDERBESCHERMINGSSPECIALIST, UNICEF NEW YORK

Dit boek is een vermakelijke - en educatieve – introductie van het onderwerp staatloosheid voor kinderen. De reis van Neha laat duidelijk de moeilijkheden zien waar staatloze kinderen en hun families te maken mee kunnen krijgen. Het helpt kinderen meer te weten te komen over hun rechten en hoe zij kunnen helpen.

DEEPTI GURUNG, DE NEPALESE MOEDER VAN NEHA, WIENS VRIJGEVIGHEID IN HET DELEN VAN HAAR VERHAAL OVER STAATLOOSHEID DE INSPIRATIEBRON VOOR HET BOEK VORMDE

Toen ik ISI leerde kennen was het voor mij, als slachtoffer van staatloosheid en een activist in Nepal, een grote troost te weten dat er een instituut is dat werkelijk pleit voor mensen zoals wij op internationaal niveau.

